

SESSION ORDINAIRE 2025-2026

4 NOVEMBRE 2025

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

MODIFICATION BUDGÉTAIRE N°1 - 2025

de l'Établissement néerlandophone chargé
de la gestion des intérêts matériels et
financiers de la communauté philosophique
non confessionnelle et des services
d'assistance morale reconnus
de l'arrondissement administratif
de Bruxelles-Capitale

BUDGET - 2026

de l'Établissement néerlandophone chargé
de la gestion des intérêts matériels et
financiers de la communauté philosophique
non confessionnelle et des services
d'assistance morale reconnus
de l'arrondissement administratif
de Bruxelles-Capitale

MODIFICATION BUDGÉTAIRE N°1 – 2025

de l'Établissement francophone chargé
de la gestion des intérêts matériels et
financiers de la communauté philosophique
non confessionnelle et des services
d'assistance morale reconnus
de l'arrondissement administratif
de Bruxelles-Capitale

GEWONE ZITTING 2025-2026

4 NOVEMBER 2025

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

BEGROTINGSWIJZIGING NR. 1 - 2025

van de Nederlandstalige Instelling belast
met het beheer van de materiële en
financiële belangen van de erkende niet-
confessionele levensbeschouwelijke
gemeenschappen en erkende centra
voor morele dienstverlening
van het administratief arrondissement
Brussel-Hoofdstad

BEGROTING - 2026

van de Nederlandstalige Instelling belast
met het beheer van de materiële en
financiële belangen van de erkende niet-
confessionele levensbeschouwelijke
gemeenschappen en erkende centra
voor morele dienstverlening
van het administratief arrondissement
Brussel-Hoofdstad

BEGROTINGSWIJZIGING NR. 1 – 2025

van de Franstalige Instelling belast
met het beheer van de materiële en
financiële belangen van de erkende niet-
confessionele levensbeschouwelijke
gemeenschappen en erkende centra
voor morele dienstverlening
van het administratief arrondissement
Brussel-Hoofdstad

BUDGET – 2026

**de l'Établissement francophone chargé
de la gestion des intérêts matériels et
financiers de la communauté philosophique
non confessionnelle et des services
d'assistance morale reconnus
de l'arrondissement administratif
de Bruxelles-Capitale**

AVIS

**à émettre par le Parlement de la
Région de Bruxelles-Capitale**

RAPPORT

fait au nom de la commission
des Affaires intérieures

par Sadik Köksal (FR)

BEGROTING – 2026

**van de Franstalige Instelling belast
met het beheer van de materiële en
financiële belangen van de erkende niet-
confessionele levensbeschouwelijke
gemeenschappen en erkende centra
voor morele dienstverlening
van het administratief arrondissement
Brussel-Hoofdstad**

ADVIEZEN

**uit te brengen door het Brussels
Hoofdstedelijk Parlement**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Binnenlandse Zaken

door Sadik Köksal (FR)

Ont participé aux travaux de la commission:	Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelge- nomen:
<i>Membres effectifs</i>	<i>Vaste leden</i>

MR	: Amin El Boujdaini, Aline Godfrin, Sadik Köksal, Ismail Luahabi.
PTB	: Abdourahmane Baldé, Petya Obolensky, Mehdi Talbi.
Les Engagés	: Sofia Bennani.
Ecolo	: Hicham Talhi.
N-VA	: Mathias Vanden Borre.

<i>Membres suppléants</i>	<i>Plaatsvervangers</i>
---------------------------	-------------------------

MR	: Amélie Pans.
PS	: Mustapha Akouz.
Team Fouad Ahidar	: Fouad Ahidar.

<i>Autres membres</i>	<i>Andere leden</i>
-----------------------	---------------------

PS	: Ibrahim Dönmez, Cécile Vainsel.
DéFI	: Cécile Jodogne

I. Exposé introductif du ministre-président Rudi Vervoort

Le ministre-président a tenu devant les commissaires l'exposé suivant:

«En application de la loi du 21 juin 2002, je dois prendre l'avis du Parlement bruxellois relatif au budget (ou les modifications budgétaires) des établissements bruxellois d'assistance morale et transmettre le budget et l'avis au Conseil central laïque.

Mes services transmettent le budget, avec les avis du Parlement bruxellois et du Conseil central laïque au ministre de la Justice, qui approuve le budget.

L'Établissement néerlandophone d'assistance morale a présenté une modification budgétaire n° 1 pour l'exercice 2025 et son budget 2026, que j'explique ci-dessous.

Modification budgétaire n° 1 pour l'exercice 2025 de l'Établissement néerlandophone

L'Établissement inscrit au service ordinaire l'excédent réel au lieu de l'excédent présumé de l'exercice 2024 (324.040,92 euros au lieu de 669.016,74 euros).

La dotation initialement prévue est ainsi portée à 1.450.580,88 euros. L'Établissement ne modifie pas les autres recettes ou dépenses ordinaires.

Par conséquent, le budget ordinaire modifié est équilibré avec des crédits de recettes et de dépenses s'élevant à 1.892.831,80 euros.

En ce qui concerne le service extraordinaire, l'Établissement ne prévoit aucune modification des recettes ou des dépenses, comme fixé par le budget extraordinaire réformé. L'Établissement néerlandophone prévoit toujours la rénovation de la salle d'activités, dont le coût est estimé à 685.375 euros en 2025. Sur ce coût, 683.378,32 euros seront financés par des recettes d'emprunt.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale propose au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale de donner un avis favorable à la modification du budget de l'Établissement néerlandophone d'assistance morale.

Budget pour l'exercice 2026 de l'Établissement néerlandophone

L'Établissement néerlandophone estime les recettes et les dépenses ordinaires en 2026 à 1.905.992 euros.

I. Inleidende uiteenzetting van minister-president Rudi Vervoort

De minister heeft voor de commissieleden de volgende uiteenzetting gehouden:

“In toepassing van de wet van 21 juni 2002 dien ik het advies in te winnen van het Brussels Parlement met betrekking tot de begroting (of de begrotingswijzigingen) van de Brusselse instellingen voor morele dienstverlening en de begroting en het advies naar de Centrale Vrijzinnige Raad te sturen.

Mijn diensten bezorgen de begroting, met de adviezen van het Brussels Parlement en de Centrale Vrijzinnige Raad aan de minister van Justitie, die de begroting goedkeurt.

De Nederlandstalige Instelling voor morele dienstverlening heeft een begrotingswijziging nr. 1 voor het dienstjaar 2025 en haar begroting 2026 ingediend, die ik hieronder toelicht.

Begrotingswijziging nr. 1 voor het dienstjaar 2025 van de Nederlandstalige Instelling

De Instelling schrijft op de gewone dienst het werkelijke in plaats van het geschatte overschot van het dienstjaar 2024 in (324.040,92 euro in plaats van 669.016,74 euro).

Daardoor verhoogt de oorspronkelijk voorziene dotatie tot 1.450.580,88 euro. Andere gewone ontvangsten of de gewone uitgaven wijzigt de Instelling niet.

De gewijzigde gewone begroting is bijgevolg in evenwicht met ontvangst- en uitgavekredieten voor een totaal van 1.892.831,80 euro.

Op de buitengewone dienst voorziet de instelling in geen enkele wijziging van de ontvangsten of uitgaven, zoals vastgelegd in de hervormde buitengewone begroting. De Nederlandstalige instelling plant nog steeds de herinrichting van de activiteitenzaal, waarvan de kost in 2025 op 685.375 euro wordt geschat. Die kost wordt voor 683.378,32 euro gefinancierd met leningsontvangsten.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stelt het Brussels Hoofdstedelijk Parlement voor om een gunstig advies uit te brengen over de begrotingswijziging van de Nederlandstalige Instelling voor morele dienstverlening.

Begroting voor het dienstjaar 2026 van de Nederlandstalige Instelling

De Nederlandstalige Instelling raamt de gewone ontvangsten en uitgaven in 2026 op 1.905.992 euro.

L'article 34 de la loi du 21 juin 2002 stipule que le budget est soumis à l'approbation du ministre de la Justice qui, sauf erreur matérielle, ne peut modifier les articles concernant des dépenses relatives à l'organisation et l'exercice de l'assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle. Toutefois, le Bureau fédéral du Plan prévoit une inflation de 2,1 % en 2025 et de 1,3 % en 2026. Le Gouvernement propose que l'avis du Parlement recommande à l'Établissement néerlandophone de tenir compte d'une limitation de croissance de 3,4 % dans la réalisation de ses dépenses ordinaires par rapport aux dépenses prévues dans le compte 2024.

L'Établissement inscrit le boni ordinaire reporté de 248.510 euros provenant de l'exercice 2024 et budgétise les mêmes recettes de location de salles, de sous-locations et de récupération des charges locatives qu'en 2025.

La dotation ordinaire pour 2026 est fixée à 1.539.272 euros.

Les dépenses budgétisées ont augmenté par rapport à 2025 de 0,7 %.

Installations: les coûts sont supérieurs de 4,11 % par rapport à 2025 en raison de frais d'entretien plus élevés.

Gestion et administration: par rapport aux estimations 2025, il y a une légère diminution (-1.450 euros).

Activités: par rapport à 2025, il y a une légère diminution (-9.000 euros).

Personnel: par rapport à 2025, il y a une légère augmentation (+2.738,20 euros).

Un projet de rénovation de la salle d'activités au rez-de-chaussée du bâtiment est prévu dans les budgets 2025 et 2026 afin de moderniser les installations pour accueillir des cérémonies et événements divers, tout en respectant les normes de sécurité et d'accessibilité.

Une étude de faisabilité évalue le coût de la rénovation de la salle d'activités, après fixation des priorités, à 1.246.296,30 euros (hors TVA).

Le coût sera réparti entre:

- le propriétaire (105.800 euros); et
- l'Établissement lui-même (1.140.496 euros, y compris un subside de 200.000 euros de la Commission communautaire flamande).

En vertu de l'article 45 de la loi du 21 juin 2002, l'exécution de ces travaux dans la salle d'activités requiert l'autorisation du ministre de la Justice et un avis préalable du gou-

Artikel 34 van de wet van 21 juni 2002 bepaalt dat de begroting onderworpen is aan de goedkeuring van de minister van Justitie, die, behoudens materiële vergissing, de artikelen betreffende de uitgaven voor de organisatie en de werking van de niet-confessionele morele dienstverlening niet mag wijzigen. Het Federaal Planbureau voorspelt evenwel een inflatie van 2,1% in 2025 en 1,3% in 2026. De regering stelt voor dat het parlement in zijn advies aan de Nederlandstalige Instelling zou aanbevelen om bij de realisatie van haar gewone uitgaven rekening te houden met een groeibeperking van 3,4% ten opzichte van de uitgaven vastgelegd in de rekening 2024.

De Instelling schrijft het overgedragen gewone overschot van 248.510 euro van het boekjaar 2024 in en begroot dezelfde inkomsten uit zaalverhuur, onderverhuring en terugvordering van huurlasten als in 2025.

De gewone dotatie voor 2026 wordt vastgesteld op 1.539.272 euro.

De begrote uitgaven zijn in vergelijking met 2025 met 0,7% gestegen.

Inrichting: de kosten liggen 4,11% hoger in vergelijking met 2025 door hogere onderhoudskosten.

Beheer en administratie: in vergelijking met de ramingen voor 2025 is er een kleine daling (-1.450 euro).

Activiteiten: in vergelijking met 2025 is er een kleine daling (-9.000 euro).

Personeel: in vergelijking met 2025 is er een kleine stijging (+2.738,20 euro).

In de begrotingen 2025 en 2026 wordt in een renovatieproject voorzien voor de activiteitenruimte op de benedenverdieping van het gebouw om de installaties voor de organisatie van verschillende plechtigheden en evenementen te moderniseren en tegelijkertijd aan de veiligheids- en toegankelijkheidsnormen te voldoen.

In een haalbaarheidsstudie worden de kosten voor de renovatie van de activiteitenzaal, na de vaststelling van de prioriteiten, geraamd op 1.246.296,30 euro (excl. BTW).

De kosten worden verdeeld over:

- de eigenaar (105.800 euro); en
- de Instelling zelf (1.140.496 euro, inclusief een subsidie van 200.000 euro van de Vlaamse Gemeenschapscommissie).

Krachtens artikel 45 van de wet van 21 juni 2002 is voor de uitvoering van die werken aan de activiteitenzaal de toestemming van de minister van Justitie en een voorafgaand

vernement. Dans l'attente de l'accord du ministre de la Justice, le gouvernement propose de maintenir, comme au budget 2025, le crédit au budget qui devrait permettre de poursuivre et d'achever les travaux en 2026 (434.825 euros). L'Établissement, en tant que locataire, paiera les travaux qu'il est en droit de supporter au titre du bail commercial avec le propriétaire sur ces deux années (au maximum 3 fois son loyer ou 1.120.200 euros).

Pour équilibrer le budget extraordinaire, les travaux complémentaires à réaliser seront financés dans le budget 2026 avec le boni de 1.997 euros des exercices antérieurs, 200.000 euros de subsides de la Commission communautaire flamande et un emprunt supplémentaire de 232.828 euros.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale propose donc au Parlement bruxellois d'émettre un avis positif avec une recommandation concernant la limitation de la croissance des dépenses ordinaires.

Proposition d'avis pour l'Établissement néerlandophone

Vu l'article 34 de la loi du 21 juin 2002, qui prévoit que le budget est soumis à l'approbation du ministre de la Justice qui ne peut modifier, sauf erreur matérielle, les articles concernant des dépenses relatives à l'organisation et l'exercice de l'assistance morale non confessionnelle, le Gouvernement propose au Parlement bruxellois d'émettre :

- 1) un avis favorable à la modification budgétaire n° 1 pour l'exercice 2025 de l'Établissement néerlandophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement;
- 2) un avis favorable sur le budget de l'exercice 2026 de l'Établissement néerlandophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale, sous réserve de la recommandation de tenir compte, dans la réalisation de ses dépenses ordinaires, d'une limitation de croissance de 3,4 % par rapport aux dépenses inscrites dans le compte 2024, conformément aux prévisions du Bureau fédéral du Plan: une inflation de 2,1 % en 2025 et de 1,3 % en 2026.

Vous vous en souvenez, en décembre 2024, cette honorable assemblée avait remis un avis défavorable relatif

advies van de regering vereist. In afwachting van de toestemming van de minister van Justitie stelt de regering voor om, zoals in de begroting 2025 het krediet in de begroting te handhaven dat in 2026 moet toelaten de werken verder uit te voeren en te beëindigen (434.825 euro). De Instelling bekostigt als huurder over die twee jaren de werken die zij in het kader van de handelshuurovereenkomst met de eigenaar mag dragen (maximaal 3 keer haar huur ofwel 1.120.200 euro).

Om de buitengewone begroting in evenwicht te brengen, worden de verder uit te voeren werken in de begroting 2026 gefinancierd met het overschot van 1.997 euro van de voorgaande dienstjaren, 200.000 euro aan subsidies van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en een bijkomende lening van 232.828 euro.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stelt het Brussels Hoofdstedelijk Parlement voor de begroting 2026 van de Nederlandstalige Instelling gunstig te adviseren met een aanbeveling over de groeibeperking van de gewone uitgaven.

Voorstel van advies voor de Nederlandstalige Instelling

Gelet op artikel 34 van de wet van 21 juni 2002, waarin gesteld wordt dat de minister van Justitie de begroting goedkeurt en behoudens materiële vergissing, de artikelen betreffende de uitgaven houdende de organisatie en de werking van de niet-confessionele morele dienstverlening niet kan wijzigen, stelt de Regering voor aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement om:

- 1) een gunstig advies uit te brengen over begrotingswijziging nr. 1 van het dienstjaar 2025 van de Nederlandstalige Instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en morele dienstverlening erkend in het administratieve arrondissement Brussel-Hoofdstad;
- 2) een gunstig advies uit te brengen over de begroting van het dienstjaar 2026 van de Nederlandstalige Instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en morele dienstverlening erkend in het administratieve arrondissement Brussel-Hoofdstad, onder voorbehoud van de aanbeveling om bij de realisatie van haar gewone uitgaven rekening te houden met een groeibeperking van 3,4% ten opzichte van de uitgaven vastgelegd in de rekening 2024, in lijn met de vooruitzichten van het Federaal Planbureau: een inflatie van 2,1% in 2025 en 1,3% in 2026.

Zoals u zich wellicht herinnert, bracht deze eerbiedwaardige vergadering in december 2024 een negatief advies uit

au budget 2025 de l'Établissement francophone en raison du non-respect de la législation quant à la demande d'augmentation du crédit pour les travaux du théâtre Les Variétés et de l'impact sur la dotation régionale.

L'avis du Parlement a été transmis au SPF Justice conformément à la procédure. Parallèlement, le dialogue avec l'Établissement francophone s'est bien sûr poursuivi, ce qui lui a permis de revoir son budget pour 2025.

Ce nouveau budget, qui vous est présenté aujourd'hui, s'accompagne d'une demande d'augmentation de crédit auprès du gouvernement.

Comme vous le constaterez, l'Établissement a veillé à limiter l'impact de l'augmentation des crédits sur l'intervention régionale annuelle en réduisant une série d'autres dépenses et en étalant cet impact dans le temps.

Conformément à la loi du 21 juin 2002, je solliciterai donc l'avis du Parlement bruxellois sur le budget et la modification budgétaire de l'Établissement francophone pour les services de la morale laïque.

Budget pour l'exercice 2025 de l'Établissement francophone

Le budget de l'exercice 2025 de l'Établissement est à l'équilibre. Il affiche un montant de 3.045.000 euros en recettes comme en dépenses.

En ce qui concerne les recettes, la diminution par rapport au compte 2024 (-989.630 euros) est essentiellement due à l'importance du report des exercices antérieurs du compte 2024 qui s'élevaient à 1.052.703 euros. Une augmentation de 6.527 euros caractérise la récupération des charges. Les produits financiers augmentent eux de 11.996 euros par rapport au compte 2024.

En conséquence, le subside régional prévisionnel augmente de 44.550 euros pour atteindre 3.023.000 euros, soit une croissance de 1,5 %.

En ce qui concerne les dépenses, outre le report des exercices antérieurs, les décroissances sont à mettre au chapitre des frais de gestion et d'administration qui avaient subi une forte hausse au compte 2024, en raison des frais d'honoraires d'experts et d'avocats. Les frais spécifiques des activités diminuent également par rapport au compte 2024. Les raisons de cette diminution reposent essentiellement sur une baisse en honoraires liés aux activités et pour les Foires et événements.

Les frais spécifiques des activités diminuent également par rapport au compte 2024. Les raisons de cette diminution

over de begroting 2025 van de Franstalige Instelling vanwege het feit dat niet voldaan werd aan de wetgeving voor het verzoek tot verhoging van het krediet voor de werken aan het theater Les Variétés en de impact hiervan op de gewestelijke dotatie. de impact hiervan op de gewestelijke dotatie.

Het advies van het Parlement werd overeenkomstig de procedure overgemaakt aan de FOD Justitie. Tegelijk werd de dialoog met de Franstalige Instelling uiteraard voortgezet, waardoor deze haar begroting voor 2025 kon herwerken.

Deze nieuwe begroting, die u vandaag wordt voorgelegd, is gepaard gegaan met een verzoek om kredietverhoging bij de regering.

Zoals u zult zien, heeft de Instelling ervoor gezorgd dat de impact van de kredietverhoging op de jaarlijkse gewestelijke interventie beperkt blijft door een reeks andere uitgaven te verminderen en deze impact in de tijd te spreiden.

Overeenkomstig de wet van 21 juni 2002 zal ik dus het advies van het Brussels Parlement over de begroting en de begrotingswijziging van de Franstalige Instelling voor vrijzinnige morele dienstverlening inwinnen.

Begroting van het dienstjaar 2025 van de Franstalige Instelling

De begroting van het dienstjaar 2025 van de Instelling is in evenwicht. Ze vertoont een bedrag van 3.045.000 euro aan zowel ontvangsten als uitgaven.

Wat de ontvangsten betreft, is de daling ten opzichte van de rekening 2024 (-989.630 euro) voornamelijk te wijten aan de omvang van de overdracht van de voorgaande dienstjaren naar de rekening 2024 voor een bedrag van 1.052.703 euro. Een verhoging met 6.527 euro heeft te maken met de terugvordering van kosten. De financiële producten stijgen met 11.996 euro tegenover de rekening 2024.

Bijgevolg zal de geraamde gewestelijke subsidie stijgen met 44.550 euro tot in het totaal 3.023.000 euro, wat neerkomt op een groei van 1,5%.

Wat de uitgaven betreft zijn, naast de overdracht van de voorgaande dienstjaren, de dalingen te vinden bij de beheers- en administratiekosten die op de rekening 2024 sterk gestegen waren door de erelonen van experts en advocaten. De specifieke uitgaven voor activiteiten verminderen ook tegenover de rekening 2024. De redenen voor deze daling hebben voornamelijk te maken met een daling voor erelonen met betrekking tot de activiteiten en met een daling voor beurzen en evenementen.

De specifieke uitgaven voor activiteiten verminderen ook tegenover de rekening 2024. De redenen voor deze daling

reposent essentiellement sur une baisse en honoraires liés aux activités et pour les Foires et événements.

Les frais des installations sont quant à eux en baisse par rapport au compte et aux prévisions budgétaires 2024. Les loyers et les frais de chauffage augmentent légèrement.

Les frais de charges financières restent stables à 3.000 euros.

Les frais de personnel sont eux aussi d'une grande stabilité avec un montant de 278.100 euros (soit + 951 euros par rapport au compte 2024).

Les hausses sont à répertorier principalement en remboursements des emprunts, avec un montant de 448.500 euros et en charges financières des emprunts puisque les intérêts afférents aux emprunts augmentent pour atteindre la somme de 356.200 euros.

Pour les recettes et dépenses liées à l'exercice de la mission extraordinaire de l'Établissement, le montant de l'emprunt d'investissement passe de 13.000.000 euros à 18.000.000 euros suite à la proposition d'augmentation de crédit relatif au projet de rénovation Variétés.

Le budget extraordinaire intègre également les 1.050.504 euros de subside en capital en provenance des Monuments et sites.

Modification budgétaire n° 1 de l'exercice 2025 pour l'Établissement francophone

Cette modification budgétaire vise à intégrer les résultats des exercices antérieurs dans les recettes du budget 2025. Le montant ainsi reporté est de 543.890 euros. Les autres recettes et les dépenses étant inchangées par rapport au budget initial, l'équilibre budgétaire entraîne une diminution de l'intervention régionale à due concurrence et porte celle-ci à un montant de 2.479.110 euros en lieu et place des 3.023.000 euros initialement prévus.

Budget pour l'exercice 2026 pour l'Établissement francophone

Avec un total de 3.098.250 euros en recettes comme en dépense, l'Établissement soumet un budget à l'équilibre.

Les recettes sont en diminution de 936.380 euros suite à la non-inscription de report des exercices antérieurs, légèrement compensée par une hausse en Produits financiers et en Récupérations de charges par rapport au compte 2024.

L'intervention régionale se porte à 3.063.250 euros, ce qui

hebben voornamelijk te maken met een daling voor erelonen met betrekking tot de activiteiten en met een daling voor beurzen en evenementen.

De inrichtingskosten zijn gedaald in vergelijking met de rekening en de begrotingsraming 2024. De huur- en verwarmingskosten stijgen licht.

De financiële lasten blijven stabiel op 3.000 euro.

De personeelskosten zijn ook erg stabiel met een bedrag van 278.100 euro (dit is 951 euro meer dan de rekening 2024).

De stijgingen kunnen hoofdzakelijk worden opgenomen in de rubriek 'Terugbetalingen van leningen', met een bedrag van 448.500 euro, en in de rubriek 'Financiële kosten van leningen', aangezien de intresten op de leningen overeenkomstig stijgen tot 356.200 euro.

Voor de ontvangsten en uitgaven in verband met de buitengewone opdracht van de Instelling gaat het bedrag van de investeringslening van 13.000.000 euro naar 18.000.000 euro als gevolg van de voorgestelde kredietverhoging voor het renovatieproject Variétés.

De buitengewone begroting omvat ook een kapitaalsubsidie van 1.050.504 euro van Monumenten en landschappen.

Begrotingswijziging nr. 1 van het dienstjaar 2025 van de Franstalige Instelling

Deze begrotingswijziging wil de resultaten van de vorige dienstjaren opnemen in de ontvangsten van de begroting 2025. Het aldus overgedragen bedrag is 543.890 euro. Aangezien de andere ontvangsten en uitgaven ongewijzigd blijven ten opzichte van de initiële begroting, zorgt het begrotingsevenwicht ervoor dat de gewestelijke tegemoetkoming verminderd wordt tot 2.479.110 euro in plaats van de oorspronkelijk geraamde 3.023.000 euro.

Begroting van het dienstjaar 2026 van de Franstalige Instelling

Met een totaalbedrag van 3.098.250 euro aan ontvangsten en uitgaven dient de Instelling een begroting in evenwicht in.

De ontvangsten daalden met 936.380 euro als gevolg van het niet-inschrijven van overdrachten van de voorgaande dienstjaren, lichtjes gecompenseerd door een stijging voor financiële producten en terugvordering van kosten in vergelijking met de rekening 2024.

De gewestelijke tegemoetkoming bedraagt 3.063.250 euro,

représente une hausse de 40.250 euros, soit 1,3 % par rapport au budget 2025.

Les dépenses sont en diminution de 392.490 euros par rapport au compte 2024 et en hausse de 53.250 euros par rapport à la modification budgétaire n° 1 de 2025.

On constate une forte diminution en frais de gestion et d'administration par rapport au compte 2024.

Une diminution substantielle s'affiche également en Frais spécifiques des activités: les honoraires liés aux activités se chiffrent à 172.035 euros de moins qu'au compte 2024; les foires et événements se contractent de 62.090 euros pour atteindre 15.000 euros.

Des diminutions en frais médiatiques et en frais de représentation témoignent également de l'effort de l'Établissement pour réduire ses dépenses dans le contexte régional actuel.

Les frais de personnel restent stables tant par rapport au compte 2024 que par rapport à la dernière modification budgétaire 2025.

On assiste en revanche à une hausse prévisible en charges financières des emprunts puisque ceux-ci, étaient inexistantes en 2024. Les effets de la contraction de l'emprunt reporté de 13.000.000 euros majoré de 5.000.000 euros par rapport au compte 2024, produisant ses effets sur une année pleine. (pour une demi-année prévue au budget 2025).

Les emprunts suivent logiquement le même mouvement.

Au service extraordinaire, le budget de l'exercice 2026 inscrit le montant de l'emprunt de 18.025.000 euros ainsi que le subside en capital de Bruxelles-Patrimoine de 1.050.504 euros. Additionnés, ces montants correspondent aux dépenses d'acquisition et de maintenance des constructions et d'acquisition de mobiliers et matériels.

Proposition d'avis pour l'Établissement francophone

Vu l'article 34 de la loi du 21 juin 2002, qui prévoit que le budget est soumis à l'approbation du ministre de la Justice qui ne peut modifier, sauf erreur matérielle, les articles concernant des dépenses relatives à l'organisation et l'exercice de l'assistance morale non confessionnelle, le Gouvernement propose au Parlement bruxellois d'émettre:

- 1) un avis favorable sur le budget 2025 de l'Établissement francophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale recon-

wat een verhoging betekent met 40.250 euro of 1,3% in vergelijking met de begroting 2025.

De uitgaven daalden met 392.490 euro in vergelijking met de rekening 2024 en stijgen met 53.250 euro in vergelijking met begrotingswijziging nr. 1 van 2025.

We stellen een aanzienlijke daling aan beheers- en administratiekosten in vergelijking met de rekening 2024.

Er is ook een aanzienlijke daling in de specifieke kosten met betrekking tot activiteiten: de erelonen in verband met activiteiten worden berekend op 172.035 euro minder dan in de rekening 2024; beurzen en evenementen zullen inkrimpen met 62.090 euro en nog 15.000 euro bedragen.

De verlaging in mediakosten en representatiekosten getuigen eveneens van de inspanning van de Instelling om haar uitgaven in de huidige gewestelijke context te verminderen.

De personeelskosten blijven stabiel, zowel ten opzichte van de rekening 2024 als ten opzichte van de laatste begrotingswijziging 2025.

We zien daarentegen een voorspelbare stijging van de financiële lasten van leningen die nog niet bestonden in 2024. De inkrimping van de overgedragen lening van 13.000.000 euro, vermeerderd met 5.000.000 euro in vergelijking met de rekening 2024, heeft gevolgen over het hele jaar (tegenover een half jaar waarin de begroting 2025 voorzag).

De leningen volgen logischerwijs dezelfde beweging.

Op de buitengewone dienst schrijft de begroting voor het dienstjaar 2026 een leningsbedrag in van 18.025.000 euro, alsook de kapitaalsubsidie van Erfgoed Brussel van 1.050.504 euro. Samen komen deze bedragen overeen met de uitgaven voor de aankoop en het onderhoud van gebouwen voor de aanschaf van meubilair en materiaal.

Voorstel van advies voor de Franstalige Instelling

Gelet op artikel 34 van de wet van 21 juni 2002, dat bepaalt dat de begroting wordt onderworpen aan de goedkeuring van de Minister van Justitie, die, behoudens materiële vergissing, de artikelen betreffende de uitgaven houdende de organisatie en de werking van de niet-confessionele morele dienstverlening niet kan wijzigen, stelt de Regering voor aan het Brussels Parlement:

- 1) een gunstig advies uit te brengen over de begroting voor het dienstjaar 2025 van de Franstalige Instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbe-

nus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale;

- 2) un avis favorable à la modification budgétaire n° 1 du budget 2025 de l'Établissement francophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale;
- 3) un avis favorable au budget 2026 de l'Établissement francophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.».

II. Discussion générale

Sadik Köksal souhaite revenir sur l'avis défavorable émis par le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale sur le budget 2025 de l'Établissement francophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale (*Doc. parl.*, Parl. Rég. Brux.-Cap., 2025-26, n° [A-56/1](#)). Cet avis défavorable trouvait son origine, entre autre, dans l'emprunt de 5 millions d'euros obtenu sans l'avis du gouvernement bruxellois et qui a des répercussions sur plusieurs années.

Quelles sont les suites réservées par le gouvernement fédéral à cet avis défavorable?

Dans le budget 2026, le montant alloué aux frais de personnel est de 160.000 euros. Combien d'équivalents temps plein compte-t-on au sein de l'Établissement, cette somme étant faible au regard du budget total?

Y a-t-il enfin des discussions avec l'autorité fédérale pour revoir la participation régionale aux cultes?

Le ministre-président indique que l'Établissement a, de sa propre initiative, décidé de geler la situation et d'entamer des discussions avec le gouvernement. L'emprunt n'a donc pas encore été libéré. Il a donc été tenu compte de cet avis négatif.

L'orateur précise, pour la question relative aux frais de personnel, que le montant repris correspond à 2,5 équivalents temps plein, la structure travaillant beaucoup avec des bénévoles.

schouwelijke gemeenschappen en morele dienstverlening erkend in het administratieve arrondissement Brussel-Hoofdstad;

- 2) een gunstig advies uit te brengen over begrotingswijziging nr. 1 van het begrotingsjaar 2025 van de Franstalige Instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en morele dienstverlening erkend in het administratieve arrondissement Brussel-Hoofdstad;
- 3) een gunstig advies uit te brengen over de begroting voor het dienstjaar 2026 van de Franstalige Instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en morele dienstverlening erkend in het administratieve arrondissement Brussel-Hoofdstad.”.

II. Algemene bespreking

Sadik Köksal wenst nog even terug te komen op het ongunstige advies van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement over de begroting 2025 van de Franstalige instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en erkende centra voor morele dienstverlening van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad (*Parl. St.*, Br.Parl., 2025-26, nr. [A-56/1](#)). Een van de redenen voor dat ongunstige advies was de lening van 5 miljoen euro die werd verkregen zonder advies van de Brusselse regering en die een impact heeft over meerdere jaren.

Welke stappen heeft de federale regering ondernomen na dat ongunstige advies?

In de begroting voor 2026 bedragen de personeelskosten 160.000 euro. Hoeveel voltijdsequivalenten telt de instelling, gelet op het feit dat het gaat om een klein bedrag in verhouding tot de totale begroting?

Lopen er tot slot gesprekken met de federale regering om de bijdrage van de gewesten voor de erediensten te herzien?

De minister-president verklaart dat de instelling uit eigen beweging heeft beslist om de situatie te bevriezen en het gesprek aan te gaan met de regering. De lening werd dus nog niet toegestaan. Er is wel degelijk rekening gehouden met het negatieve advies.

Hij wijst erop dat het begrote bedrag voor de personeelskosten overeenstemt met 2,5 voltijdsequivalenten. De instelling werkt met veel vrijwilligers.

Il explique, enfin, que le gouvernement bruxellois n'est actuellement pas en mesure de discuter ce point avec l'autorité fédérale et que la situation de ces établissements est un peu à part, n'émargeant pas à la législation sur les cultes.

III. Votes

Par 10 voix et 3 abstentions, la commission émet un avis favorable et sans réserve à la modification budgétaire n° 1 pour l'exercice 2025 de l'Établissement néerlandophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

Par 10 voix et 3 abstentions, la commission émet un avis favorable avec réserve au budget pour l'exercice 2026 de l'Établissement néerlandophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

Par 10 voix et 3 abstentions, la commission émet un avis favorable et sans réserve à la modification budgétaire n° 1 pour l'exercice 2025 de l'Établissement francophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

Par 10 voix et 3 abstentions, la commission émet un avis favorable et sans réserve au budget pour l'exercice 2026 de l'Établissement francophone chargé de la gestion des intérêts matériels et financiers de la communauté philosophique non confessionnelle et des services d'assistance morale reconnus de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.

Le rapporteur

Sadik KÖKSAL

La présidente

Aline GODFRIN

Tot slot licht hij toe dat de Brusselse regering hierover momenteel geen gesprekken kan voeren met de federale regering. De situatie van deze instellingen is ietwat bijzonder, aangezien zij niet onder de wetgeving op de erediensten vallen.

III. Stemmingen

Met 10 stemmen, bij 3 onthoudingen, brengt de commissie een gunstig advies zonder voorbehoud uit over begrotingswijziging nr. 1 voor het dienstjaar 2025 van de Nederlandstalige instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en erkende centra voor morele dienstverlening van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Met 10 stemmen, bij 3 onthoudingen, brengt de commissie een gunstig advies met voorbehoud uit over de begroting voor het dienstjaar 2026 van de Nederlandstalige instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en erkende centra voor morele dienstverlening van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Met 10 stemmen, bij 3 onthoudingen, brengt de commissie een gunstig advies zonder voorbehoud uit over begrotingswijziging nr. 1 voor het dienstjaar 2025 van de Franstalige instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en erkende centra voor morele dienstverlening van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Met 10 stemmen, bij 3 onthoudingen, brengt de commissie een gunstig advies zonder voorbehoud uit over de begroting voor het dienstjaar 2026 van de Franstalige instelling belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en erkende centra voor morele dienstverlening van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De rapporteur

Sadik KÖKSAL

De voorzitter

Aline GODFRIN